

SAFE(E)-R v2.0 Veileder;

Slik gjennomfører du systemorientert simulering ved sykehusflytting

Basert på erfaringene fra Nye SUS Ullandhaug 2023–2025 · RegSim Vest

Dette dokumentet beskriver trinn for trinn hvordan du kan bruke systemorientert simulering som verktøy for organisatorisk læring ved innflytting i nytt sykehusbygg. Oppskriften er basert på gjennomføringen ved Stavanger universitetssjukehus (Nye SUS Ullandhaug), der 127 rapporter fra simulering ble registrert på tvers av 18 kliniske enheter.

Hva ble oppnådd ved SUS?

Disse tallene er referansepunkter fra Nye SUS Ullandhaug (august–november 2024). Det ble registrert 127 rapporter fra gjennomførte simuleringer — det faktiske antallet simuleringer var høyere.

127 rapporter fra simulering	18 kliniske enheter	3 000+ deltakere	263 forbedringsområder	487 løsningsforslag
--	-------------------------------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Kjernen i tilnærmingen

Systemorientert simulering	Systemorientert simulering fokuserer på å forbedre og optimalisere helsesystemer og prosesser. Formålet er å utforske, identifisere og løse systemrelaterte utfordringer i reelle kliniske miljøer.
SAFE(E)-R-modellen	En modell for systemorientert simulering der R-fasen (digital rapportering) kobler enkeltdebrief til organisatorisk læring.
Digital rapportering	RegSim Vests Power App for rapportering av funn fra systemorientert simulering gjør funn registrerbare og aggregerbare. En Power BI-løsning gjøres tilgjengelig for hele Helse Vest.
Simulering i faktiske nye lokaler	Simulering i det nye bygget avdekker de reelle utfordringene.

Simuleringsmodellen: SAFE(E)-R

SAFE(E)-R er en tilpasning av SAFE(E)-modellen (Colman et al., 2020).

RegSim Vests bidrag er R-fasen — digital rapportering — som kobler enkeltdebrief til organisatorisk læring.

S Summarize	A Anchor	F Facilitate	E Explore	R Report
-----------------------	--------------------	------------------------	---------------------	--------------------

S – Summarize	Fasilitator oppsummerer hva som skjedde i scenarioet — kort, nøytralt og faktabasert. Ingen vurderinger. Målet er at alle har samme bilde av hendelsesforløpet.
A – Anchor	Gruppen forankres i læringsmålene: hva var poenget med simuleringen? Dette hindrer at debriefen glir over til individuelle prestasjoner.
F – Facilitate	Strukturert refleksjon rundt hva som fungerte bra (+) og hva som kan forbedres (Δ). Fasilitator skaper psykologisk trygghet — en forutsetning for ærlig systemrefleksjon.
E – Explore	Gruppen utforsker systemårsaker: hva i omgivelsene, prosessene eller systemet bidro til det vi observerte? Løsningsforslag identifiseres. Begge sider — årsaker og løsninger — skal representeres.
R – Report	Funn og løsningsforslag registreres digitalt i RegSim Vests Power App umiddelbart under eller etter debriefen. En Power BI-løsning gjøres tilgjengelig av RegSim Vest for hele Helse Vest.

Les mer om SAFE(E)-R - og last ned veiledere for gjennomføring på [Regsimvest.no](https://regsimvest.no)

De syv gjennomføringstrinnene

Gjennomføringen er delt i syv trinn. De fire første er forberedende, de tre siste er operasjonelle.

1 Forankre og organisere

- Etabler ledelsesmandat: alle klinikker og avdelinger skal simulere i de nye lokalene
- Engasjer lokal RegSim-simuleringskoordinator tidlig i prosessen
- Definer effektmål hvis ønskelig (NyeSUS: «trygg fra dag 1»)
- Utpek kontaktpersoner i hver klinikk
- Avklar ansvarsfordeling
- Gi simulering tydelig plass i forberedelses- eller opplæringsstrukturen
- Lag tidslinje for prosessen

Erfaring fra SUS Ledelsesforankringen var avgjørende for at 18 enheter faktisk gjennomførte. Simuleringen fikk institusjonell tyngde ved å ha en tydelig, navngitt plass i opplæringsstrukturen.

2 Planlegge og designe

- Gjennomfør et første møte med fagmiljøene og presenter foreløpig plan
- Definer scenariotyper: (1) vanlig pasientsituasjon, (2) nye arbeidsprosesser, (3) overflytting av pasienter, (4) akutt hendelse
- Opprett felles teams mappe for involverte for å dele opplæringsmateriell og caser
- Vurder erfaringsoverføring/hospitering hos en institusjon som har gjennomført tilsvarende prosess

Viktig SAFE(E)-R-modellen og Rapporteringsløsningen (Power App) er allerede utviklet av RegSim Vest. Fokus bør være på å tilpasse scenarioene til lokal kontekst.

3 Fasilitorkompetanse

- Avhold fasilitatorsamling med rolleavklaring og kartlegging av behov/fasilitorkompetanse
- Gjennomfør strukturerte samlinger for fasilitator-opplæring og case-utforming (2 timer)
- Opplæring i SAFE(E)-R modellen
- Bruk RegSim Vests faglige veiledere i opplæringen
- Vurder å redusere realismen hos markør/dukke for å øke fokus på system
- Ta i bruk RegSim Vests rapporteringsløsning (Power App) — allerede utviklet og tilgjengelig for hele Helse Vest på regsimvest.no

Nøkkelpunkt Kjennskap til systemorientert simulering er kritisk. Invester i grundig opplæring.

4 Test- og rekognoseringsdag

- Gjennomfør en fysisk gjennomgang av de nye lokalene — en hybrid mellom table-top og walk-through
- Kartlegg utstyrplassering, skilting og logistikk

- Test adgangskontroll, heiser og kritiske transportruter
- Gjennomfør en kartlegging av behov for utstyr til simuleringen (kartlegging ved bruk av Forms anbefales – ta kontakt med Regsim Vest)
- Juster scenarioene basert på funn fra rekognoseringen
- Gi fasilitatorene tilstrekkelig lokalkjennskap

Hvorfor dette trinnet?

Test-dagen reduserer overraskelser på simuleringsdagen og øker kvaliteten på scenarioene. Kartlegging av tilgjengelig utstyr for gjennomføring av simuleringen er essensielt.

5 Gjennomføre simuleringene

- Gjennomfør simuleringene i de faktiske nye lokalene
- Bruk realistiske kliniske scenarier
- Sikre tverrfaglig deltakelse der det er relevant
- Arranger erfaringsutveksling mellom avdelinger som har gjennomført simuleringer og de som skal gjennomføre simuleringene.
- Gjennomfør simuleringene i henhold til SAFE(E)-R modellen – bruk veilederne aktivt
- Registrer alle funn i RegSim Vest's rapporteringsløsning (Power App) etter debrief

Viktig

Det er avgjørende at alle funn rapporteres — også de som virker åpenbare eller allerede kjente. Det er summen og mønstrene på tvers av enheter som muliggjør systemisk forbedring.

6 Aggregere data og formidle funn

- Del data med beslutningstakere
- Kategoriser funn systematisk (anbefalt)
- Bruk RegSim Vests Power BI-løsning (gjøres tilgjengelig høsten 2026) - gjøres tilgjengelig for hele Helse Vest
- Dokumenter oppfølging av funn (anbefalt, men ikke en del av RegSim Vests mandat)

Suksesshistorie fra SUS

153 funn om skilting/orientering utløste direkte tiltak: aktiv skiltingssak igangsatt, system for feilmelding etablert, nummererte korridormarkeringer (1–6) satt opp.

7 Evaluere gjennomføringen

- Evaluer gjennomføringen av simuleringsdagene og bruk av SAFE(E)-R modellen
- Gi tilbakemelding til RegSim Vest

Hva avdekket simuleringene ved SUS?

Data fra de 127 registrerte simuleringsrapportene på Nye SUS Ullandhaug (august–november 2024, 18 kliniske enheter). Det faktiske antallet gjennomførte simuleringer var høyere.

Kategori	Antall funn	Eksempel på tiltak
Skilting / orientering	153 funn (58%)	Skiltingssak igangsatt; system for feilmelding; korridormarkeringer
Utstyr / MTU	66 funn (25%)	Nødlager kritisk utstyr; prioritert
Dør / heis	55 funn (21%)	Adgangskontroll og heiskoder gjennomgått
Alarmer / Imatis	55 funn (21%)	Alarmruting og Imatis-oppsett korrigert
Arbeidsflyt / roller	42 funn (16%)	Tverrfaglige rolleavklaringer; DIPS-prosedyrer oppdatert

Kritiske suksessfaktorer

Følgende faktorer er identifisert som avgjørende.

Ledelsesmandat	Det må være tydelig ledelsesforankring og en klar forventning om at relevante enheter deltar. Simulering bør være en definert del av forberedelsene, ikke en frivillig tilleggsaktivitet.
Digital rapportering	R-fasen forutsetter at funn registreres digitalt under eller rett etter debrief. RegSim Vests Power App er utviklet for dette og er tilgjengelig for hele Helse Vest. En Power BI-løsning gjøres tilgjengelig av RegSim Vest.
God tid er avgjørende	Det må settes av tilstrekkelig tid til opplæring av fasilitatorer, scenariodesign, lokalkjennskap og koordinering på tvers av klinikker. Prosessen bør starte tidlig nok til at simuleringene kan gjennomføres med kvalitet.
Systemfokus i debrief	Det må være tydelig at debriefen skal rette oppmerksomheten mot system, omgivelser, prosesser og samhandling — ikke individuelle prestasjoner.
Tverrfaglighet	Det må sikres riktig sammensetning av deltakere når scenarioet berører flere faggrupper eller overganger mellom tjenester. Dette er viktig for å avdekke utfordringer i grensesnitt og samhandling.
Fullstendig rapportering av funn	Det må være en felles forventning om at alle relevante funn rapporteres, også funn som virker åpenbare eller allerede kjente. Verdien ligger i å se mønstre på tvers av simuleringer og enheter.

Overordnet sjekkliste

Skriv ut og huk av underveis.

TRINN 1 • FORANKRE OG ORGANISERE

- Ledelsesmandat etablert — alle klinikker og avdelinger skal delta
- Lokal RegSim-simuleringskoordinator engasjert
- Effektmål definert og kommunisert
- Kontaktpersoner utpekt i alle aktuelle klinikker
- Simulering gitt tydelig plass i forberedelses- eller opplæringsstrukturen

TRINN 2 • PLANLEGGJE OG DESIGNE

- Første møte med fagmiljøene
- Scenariotyper definert og tilpasset lokal kontekst
- RegSim Vests Power App tatt i bruk og testet av fasilitatorer
- Systemfokus (vs. individvurdering) kommunisert til alle involverte
- Opprett teams mappe

TRINN 3 • FASILITATORKOMPETANSE

- Fasilitatorworkshops gjennomført
- RegSim Vests faglige veiledere gjennomgått i fellesskap
- Fasilitatorsamling med rolleavklaring avholdt

TRINN 4 • TEST- OG REKOGNOSERINGS DAG

- Fysisk gjennomgang av nye lokaler gjennomført
- Scenarier justert basert på funn fra rekognoseringen
- Fasilitatorer har tilstrekkelig lokalkjennskap
- Opprette Forms for kartlegging av behov for utstyr til simuleringene – og avklar hva som er tilgjengelig i god tid før simuleringsdagene

TRINN 5 • GJENNOMFØRE SIMULERINGENE

- Simuleringer gjennomført i de faktiske nye lokalene
- SAFE(E)-R gjennomført umiddelbart etter hvert scenario
- Alle funn registreres i rapporteringsløsningen (Power App)

TRINN 6 • AGGREGERE DATA OG FORMIDLE FUNN

- Funn aggregert og visualisert via Power BI
- Funn presentert for relevante beslutningstakere fortløpende

TRINN 7 • EVALUERE GJENNOMFØRINGEN

- Evaluer gjennomføring av simuleringsdagene
- Scenariotyper vurdert etter verdi og relevans
- Tilbakemelding gitt til RegSim Vest